

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de trei 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Religiositatea și cercetarea bisericii.

-- De Dr. Gh. Comșa. —

I.

Mulți creștini au o mentalitate deosebită în privința cercetării bisericii și susțin, că cineva poate să fie om religios și fără să cerceteze regulat sfânta biserică. Unii ca aceștia nu și dău seama de numirea ce o poartă. E drept, că sfânta scriptură zice: «Că va veni timpul, când nici în muntele acesta, nici în Ierusalim vă veți încinge» (Ioan 4, 21). Cu alte cuvinte, lui Dumnezeu se poate aduce laudă în tot locul. Totuș biserica e cel mai corăspunzător loc pentru preamărirea lui Dumnezeu, căci «biserica este acel loc sfânt, public, în care preamăriindu-se Dumnezeu se aduce sacrificiul cel preașfânt al lui Cristos și în care adunându-se credincioșii se fac părăsi de adevărurile și darurile măntuirei, ce li se mijlocesc de organele instituite de Cristos». (Dr. Teodor Tarnavscchi: Liturgica, pag. 187).

In definițunea aceasta se cuprinde aşadară între altele faptul, că biserica e locașul aducerii sacrificiului celui preașfânt al lui Cristos. Faptul acesta ar trebui subliniat în modul cel mai marcat; căci de el, tocmai de el uită aceia, cari cred, că e destul, dacă se încinge numai acasă lui Dumnezeu și merg la sfânta biserică numai în luminata zi a sfintelor Paști. Doar însuș răsboiul acesta crâncen a dovedit, că rugăciunile de acasă nu ajung spre liniștirea și măngăierea sufletească a credincioșilor, și chiar de aceea, acum, în momentul, când credincioșii aproape fără excepție merg cu mic cu mare la biserică, preotul e dator să le spună în lumina cea mai clară foloasele ce le au în urma atragerii lor către biserică. Fiindcă cei mai mulți simțesc necesitatea de a o cerceta, acesta e un semn extern vădit al religiosității lor și un preot bun va să să se folosească între astfel de împrejurări de ocaziunea de a arăta credincioșilor, că cercetarea bisericii e atragere înăscută în inima omului creștin și că aceia, cari mai ieri erau împotriva cercetării bisericii, astăzi primesc în faptă răspunsul la părerea și procedarea lor greșită. Un creștin cu sufletul întunecat încă și azi poate zice, că nu e necesar să meargă creștinul la biserică, iar preotul va propovădui adevărul mare și sfânt, că în timp ce creștinul aflător în întuneric se luptă împotriva pornirii firești a inimii sale, cei mai mulți creștini rămasi acasă se duc la maica biserică și-și alină durerile, unindu-și inimile într-un gând spre Dumnezeu.

Preotul bun prin urmare în privința aceasta are cea mai bună ocazie de a satisface misiunei sale. Ba putem zice, că cercetarea bisericii din partea credincioșilor e un stimul puternic al activității preotului. Căci ve-

nind credincioșii la biserică, preotul obseară, că i-au fost ascultate învățările și astfel i se va potenza și zelul; dar acolo unde poporul nu cetează biserica, s'a intrupat un duh rău în viața credincioasă a creștinilor, cari tradează, că nu au fericirea de a avea un părinte sufletesc conștiu de chiemarea sa. E destul să întrăm la sfânta liturgie Dumineca într'o biserică oarecare a satelor noastre, și de pe cercetarea bisericii putem ju-deca și pe preot și pe credincioș. E un adevăr acesta, pe care a-l contestă, ar însemna a ne pune în o situație nefavorabilă față cu adevărul.

Însă, ca să nu se creadă, că vorbesc numai despre cercetarea bisericii în decursul răsboiului, să amintesc următoarele. În timpurile acestea de fapt sunt credincioșii puțini la biserică dintre bărbați, și lucrul acesta e explicabil. Dar să ne aducem aminte de timpurile de pace. Oamenii se înstrăinaseră de a cerceta biserică, în decursul serviciului divin, și erau duși la lucrul lor de câmp. Erau însă comune bisericestii, unde cercetarea bisericii nu era de loc negligată. Dar oare de ce? Fiindcă acolo preotul era la culmea chiemării sale. Timpurile acelea s-au schimbat. Acum credincioșii merg spontan la biserică, acum se adeverește tot mai mult, că «animus hominis naturaliter christiana». Și tocmai fiindcă acum credincioșii via spontan la biserică, cel mai potrivit lucru este acela, pe care l-am accentuat, că adeca preotul tocmai în legătură cu cercetarea bisericii trebuie să-și potențeze zelul; căci ce folos, că acum credincioșii vin la biserică mai des, dacă preotul nu se schimbă, ci rămâne acelaș? Ce folos, că credincioșii au avut atragerea de a veni la biserică și când colo ei văd, că preotul lor e cel vechi, e tot acela, care în afară de îndeplinirea slujbelor dumnezești nu satisface și în alte privințe îndatoririlor sale de preot?

Mulță zelului preotului noastră, nu ne putem plângă, că preotii noștri nu și fac datorințele. Nu. Dimpotrivă. Căci doar cei mai mulți dintre preotii noștri, pe lângă parohii, în timpurile de acum, administrează și alte parohii, așa încât o spunem categoric, că munca preotului noastră în urma răsboiului e cu mult mai încordată, este o muncă, pentru care preotul noastră s'a făcut vrednică să fie împărtășită de recunoștința superiorității bisericestii.

Deci cele spuse în şirele antecedente nu le-am fixat pentru a releva indolența unora sau a altora dintre preotii. Pentru că pe de o parte n'ă spune adevărul, iar pe de altă parte m'ă face judecător, cătă vreme nu trebuie să judecăm, ca să nu fim judecați. Toate le-am spus pentru a scoate la iveală faptul cercetării bisericii, ca semn extern al religiosității și a releva motivele cercetării bisericii, cari motive un preot e dator să le remarcă mereu în decursul predicelor sale de peste an. Am putea începe

expunerea acestor motive, pornind dela faptul, că încă în testamentul vechiu se spune, că pentru a să se poată împărtăși de adevărul divin, în zilele de Sâmbătă și de sărbători se aduna poporul înaintea cortului mărturiei, mai apoi la biserică și sinagoge, unde se rugă, aducea jertfe, și primea darurile dumnezești, ascultând ceterile din sfânta scriptură. Am putea continua seria de dovezi, spunând, că legea lui Moisi (II, 23, 15, 17, 34, 23, V. 16, 16, 17) prescria fiecarui cap de familie să meargă la biserică cel puțin la cele trei sărbători mari.

Oare n'a fos Isus în etate de 12 ani în Ierusalim la biserică cu Iosif și Maria? Oare n'a răspuns el părinților săi, că în casa Tatălui său trebuie să fie? Oare ca să ajungă la biserică din Ierusalim, n'a trebuit să treacă peste Galileea, Samaria și Iudeea, adepă peste trei țări? Oare nu în templul din Ierusalim a învățat Isus poporul? După așezarea sfintei euharistii, creștinii se adunau în case private, unde se rugau, serbau sfânta euharistie și ascultau cuvântul dumnezești. În veacul al treilea era deja un număr considerabil de biserici creștine.

Am putea în chipul acesta să aducem dovezi peste dovezi spre a arăta, că cercetarea bisericii e un act de religiositate, care nu e permis să se neglige din partea nici unui creștin adevărat. Însă în cele următoare voi să prezint espunerile privitoare la acest obiect ale episcopului Prohászka Ottokár din Alba-regală. Dau deci în traducere, în articolul următor, un pasaj dela pag. 145 a scrierii sale renumite, apărută în decursul răsboiului și intitulată: «Világosság a sötétségen» (Lumină în întuneric).

Guvern de concentrare. În cursul săptămânei trecute au fost primiți în audiență din partea Maiestății Sale, Monarhului nostru, mai mulți fruntași ai partidelor opoziționale maghiare, precum și cățiva fruntași ai partidului guvernamental, din care fapt se scoate combinația, că în cele din urmă totuși se va forma un guvern de concentrare, în care se fie reprezentate toate partidele maghiare.

Decorarea Monarhului. Arhiducele Eugen, mareșal campestru și comandant al trupelor austro ungare dela frontul italian, s'a prezentat Vineri, săptămâna trecută, în audiență la Maiestatea Sa, Împăratul și Regele Carol, și în numele ofițerilor și soldaților de sub comanda sa a predat Monarhului *marea cruce a ordinului Maria Teresia*, pe dosul căreia se află gravată dedicația următoare: «Victoriosului conducător al trupelor de asalt cu ocasiunea atacului în contra Italiei, supremului beliduce, cu vecinică credință și gratitudine, armata mareșalului Eugen, arhiduce. Val Sugana, 17 Ianuarie 1917». În ziua aceasta adeca și în localitatea numită, Arhiducele Eugen a rugat pe Maiestatea Sa, cu ocasiunea inspectiei făcute la frontul italian, să poarte și Maiestatea Sa ordinul Maria Teresia, nu numai ca mare măestru al acestui ordin, ci și ca distincție pentru participare la răsboi. Monarhul a incuviințat rugarea și și-a pus imediat pe

piept marea cruce a ordinului Maria Teresia, pe care apoi a conferit-o mareșalului Conrad de Hötzendorf. Acum i-s'a predat Maiestății Sale alt exemplar din crucea mare a ordinului numit, cu o dedicăție, care nu va mai permite, ca Monarhul să distingă pe altcineva cu ea.

Guvernul revoluționar rusesc.

Representanții dela Petrograd ai puterilor din antantă s-au prezentat la guvernul revoluționar rusesc și au declarat, că au îndrumări dela guvernele lor, se între în peractări și se întrețină raporturi bune cu noul guvern rusesc. A recunoscut apoi și guvernul din statele unite americane de existent și de legal guvernul revoluționar din Rusia. Recunoașterea aceasta s'a făcut pe temeiul notificării oficiale a schimbărilor mari din Rusia. Notificarea a făcut o ministru de externe rusesc, Miliucov, care a trimis reprezentanților diplomatici ai Rusiei din strenătate nota următoare:

«Stările transmise prin Agentura telegrafică din Petrograd v'au făcut deja cunoscute evenimentele ultimelor zile și căderea vechiului regim politic rusesc, care s'a năruit în mod lamentabil sub indignația poporului, provocată de lipsa de îngrijire, abuzurile și crimașala lipsă de prevedere a guvernului.

Unanimitatea indignării, pe care a provocat-o ordinea lucrurilor, ajunsă acum în cădere, la toate elementele sănătoase ale națiunii, a prescurtat și ușorat remarcabil criza. După ce toate aceste elemente s-au grupat cu însuflețire vrednică de admirat sub drapelul revoluționei și au primit din partea armatei sprinț repede și efectiv, a repurtat mișcarea națională, în decurs de abia 8 zile, o victorie decisivă. Iuțimea punerei în practică a permis, din fericire, reducerea numărului victimelor la un raport cum nu s'a mai pomenit în analizele transformărilor de asemenea extindere și gravitate.

Prin un act datat din Pscov la 15 I. c., a renunțat Împăratul Nicolae II pentru sine și Marele Duce clironom Alexie Nicolaevici la tron.

In temeiul comunicatului ce i-s'a făcut despre acest act, a renunțat Marele Duce Mihail Alexandrovici prin un act dat în Petrograd la 16 I. c. din partea sa de a lăsa asupra-și suprema potestate, până în momentul, când adunarea constituantă, alcătuită pe baza sufragiului universal, nu va fi stabilită forma de guvernament și nouile legi fundamentale ale Rusiei. Prin același act a invitat marele duce Mihail Alexandrovici cetățenii ruși, ca până la definitiva afirmare a voinței naționale să se supună autorității guvernului provizor, constituit la inițiativa dumei imperiale și disponând de toată plenitudinea puterii.

Guvernul, luând asupra-și puterea în momentul celei mai grave crize externe și interne prin care a trecut vreodată Rusia în cursul istoriei sale, este pe deplin conștient de enormă respundere ce-i revine. Înainte de toate își va da silință de a îndrepta greșelele apăsătoare, pe cari le-a lăsat după sine trecutul, spre a asigura în țară ordinea și liniștea și în fine de a pregăti condițiile necesare, ca voința naționale suverane să se poată pronunța liber asupra sortii sale viitoare.

Pe terenul politicei externe va respecta cabinetul, în care am lăsat asupra-mi ministerii externelor, îndatoririle internaționale, pe cari le-a lăsat asupra-și guvernul căzut și va ținea în onoare cuvântul dat. Vom cultiva cu îngrijire relațiile, cari ne leagă de celelalte națiuni prietene și aliate și avem încredere, că aceste relații vor deveni și mai intime și mai durabile sub nou regim, în Rusia, care este hotărît a se lăsa condus de principiile democratice

ale respectului, cu care datorim popoarelor mari și mici, precum și libertății dezvoltării lor și a bunei înțelegeri între națiuni.

Vă rog, ca aceste să le aduceți la cunoștința guvernului, la care sunteți acordat.

Miliucov.

Ulterior au adus ziarele stirea, că în nouă, la insistențele Angliei s'a băgat și pasajul următor: «Rusia n'a voit răsboiu, care de trei ani scaldă lumea în sânge. Ca jertfă a unui atac premeditat și pregătit de o mână lungă, Rusia va continua, ca mai nainte, să lupte în contra unui spirit de cucerire al unei rasă hoști, care și-a închipuit, că va putea crea insuportabilă eghemonie asupra vecinilor ei și va putea impune Europei din veacul al douăzecile rușine domniei militarismului prusiac. Credincioasă contractul legat în mod indisolubil cu gloria ei aliați, Rusia e decisă, ca și ei, se asigure lumii cu orice preț o eră de pace între popoare, pe bazele unei organizații stabile naționale, care garantează respectarea dreptului și a dreptății. Rusia va combate, alătura cu ei, pe dușmanul comun până la sfârșit, fără pauză și fără slăbire. Guvernul căruia aparțin va întrebui toate energiile pentru pregătirea învingerei, căutând se delatură cât mai curând greșalele trecutului, care au putut se paralizeze până acum avântul și spiritul de jertfire al poporului rusesc».

Din parlament. Nu s'a terminat discuția în dietă asupra raportului guvernului despre aplicarea măsurilor exceptiunale, votate pentru durata răsboiului, nici în cursul săptămânei trecute, ci s'a continuat și eri, Joi, pentru că Luni, Marti și Mercuri dieta n'a ținut ședințe. Se crede, că până Sâmbătă cei din opoziție își vor fi spus tot ce le zace pe înimă; majoritatea va lua apoi la cunoștință raportul guvernului și dieta va lua vacanță de Paști, continuându-și activitatea după sărbători. În ședințele din săptămâna trecută a provocat scene turbulente o interpelație a deputatului Szemrechanyi, din partidul popular, care a ridicat acusa trădării de patrie în contra mai multor deputați croați, între care și baronul Raiacici, care din întâmplare era de față. A răspuns imediat, arătându-și nevinovăția, și în altă ședință s'a făcut declarație în dietă în numele tuturor deputaților croați, iar la urmă a remas, ca să se aștepte rezultatul cercetării inițiate de guvern, în numele căruia contele Tisza, ministrul-președinte, a admonitionat pe cei din opoziție, se nu deea prea mare crezământ denunțărilor și se nu ridice acuze grave, cari nu pot se fie dovedite. Spiritele s-au liniștit în dietă.

Rusia va fi republică. Toate stările venite din Petrograd, prin statele neutrale, ne spun, că în Rusia e puternic curențul pentru proclamarea republikei și că e aproape sigur, că adunarea națională constituțională va alege această formă de guvernare, cu mare majoritate de voturi. Alegerile pentru constituțională se vor face cu cea mai mare grăbire, pentru că intenționează, ca constituanta să se întânească în prima jumătate a lunii Aprilie. Orașul

Moscova a cerut, ca să se întânească acolo, dar guvernul a decis se fie convocată la Petrograd. În mod provizoriu armata rusă a făcut promisiune, că va fi cu credință și cu ascultare față de guvernul provizoriu rusesc. În Petrograd s'a înființat partidul republican democrat, în care au intrat ca membri mai mulți ministri și mai mulți bărbați de frunte ai poporului rusesc. Aceasta va fi partidul guvernamental din care va ieși guvernul definitiv. Comitetul executiv al acestui partid a început lucrările pregătitoare cu privire la alegerile pentru constituțională. Partidul are și un organ nou de publicitate, intitulat: *Republika*.

Fundațiunea pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria.

— Dare de seamă asupra anului administrativ 1916. —

Despre anul trecut al cincilea al activității noastre de administrator ai Fundației pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria, nu avem mult de raportat. Stărările noastre în scopul augmentării averii fundaționale, stărările, care începuseră să dea rezultate destul de îmbucurătoare, au fost brusc întrerupte de evenimentele răsboiului cu România. Atunci ne-am sistat orice activitate și numai acum de curând am putut să reluăm firul lucrărilor noastre.

Între astfel de împrejurări nu e mirare, dacă sporul în augmentarea averii fundaționale a rămas mult sub ceeace cu tot dreptul așteptam. Si dacă nu ne-ar fi fost dat să primim două donații mai mari, asupra căror revenim cu cele de mai jos, acest spor ar fi fost mai mic ca ori și când până acum. Așa însă, cu donațiunile numite avere administrativă de noi a crescut totuș în cursul anului trecut cu suma de Cor. 30,970-91 la Cor. 133,223-83.

Izvoarele din cari s'a realizat aceasta augmentare în avere fundației sunt următoarele:

1. din dividende și dobânzi	Cor. 5,018-89
2. „ contribuiri diferite .	„ 2,328-02
3. „ donaț. Dlui Emanoil Ungurianu .	„ 12,000 —
4. din donațunea Dlui Gh. Popp de Băsești .	„ 10,000 —
5. din donațunea pentru fondul băncilor .	„ 2,000 —
Total	Cor. 31,346-91

sumă, din care subînăgând ajutoarele și cheltuielile de administrație de . . . Cor. 376— rezultă o augmentare cu-

rată de . . . Cor. 30,970-91

* * *

Trecând la expunerea singuraticilor poziții, din cari s'a sporit avere fundației, observăm:

1. Dividendele și dobânzile au crescut față de anul premergător cu Cor. 948-23 la Cor. 5,018-66. Creșterea aceasta însă, dacă nu ni s-ar fi redus în mod simțitor etalonul depunerilor, ce le avem la bănci, ar fi fost mai însemnată.

2. Contribuirile diverse de Cor. 2,328-02 sunt mai mici ca ori și când până acum. Incassările sub acest titlu, în primul doi ani ai activității noastre, se apropiau de Cor. 10,000— anual. Deastădată însă chiar și suma de Cor. 2,328-02 nu s-ar fi ajuns, dacă nu se găsiau două inimi nobile, care să ne fi donat sume mai considerabile și anume, fericita Doamna Ana Filip din Abrud, care ne a testat Cor. 1,000— și un distins fruntaș al nostru, care dorește să rămână necunoscut și care ne-a trimis Cor. 500—, în acțiuni de bancă. Pe lângă aceste contribuirile au mai donat «Cassa de păstrare» din Săliște Cor. 100, ca a cincea rată anuală din suma de Cor. 500— votată nouă încă în 1912, iar «Sentinela», din Satul-nou, când depozitele spre fructificare i-au ajuns la 1 milion cor., încă și-a adus amintire de noi și ne-a trimis Cor. 50—. Celealte sunt contribuirile mărunte transpușe prin «Românul» și «Drapelul», ori trimise direct la administrația fundațională.

3. Dar donațiunile cele mai frumoase le am primit dela doi bărbați distinși din generația veche, prea bine cunoscuți poporului nostru pentru bunele lor sentimente de adeverăți ierofitori. Cel dintâi este Dl Emanuil Ungurianu, care încă înainte cu cățiva ani și a donat întreaga sa avere Consistorului român gr.-or. din Arad și care din ceea ce și-a rezervat pentru existența sa, a adunat în curs de 2 ani pentru noi suma de Cor. 12,000— cu care ne-a surprins în Iulie a. tr. Fiind convins, că România din Ungaria, pentru căștigarea și apărarea drepturilor lor și pentru desvoltarea lor culturală, economică și socială națională, vor avea totdeauna necesitate de o presă la înălțime, Dl Ungurianu predă pentru toate timpurile suma de Cor. 12,000— fundației pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria, ca organul administrativ al acestei fundații să administreze suma acum predată, ca proprietate a fundației, conform statutelor și regulamentelor în viitoare, dar separat, — iar din venitul anual optzeci de procente să se întrebuițeze la ajutorarea și eventual pensionarea ziaristilor, iar douăzeci de procente să se adauge în tot anul la capital. — Așa am urmat și aşa vom urma și în viitor, iar «fondul Emanuil Ungurianu», activat deja, va vesti pentru toate timpurile numele și pilda bărbatului, care a trăit și a muncit numai pentru poporul său.

Al doilea donator este Dl Gheorghe Popp de Băsești, venerabilul reprezentant al unei generații dintre oamenii noștri cei mai vrednici. De mult aveam gândul — zice dânsul în scrierea ce a însoțit darul — să viu și din partea mea cu un ajutor pentru asigurarea sortii iubililor noștri ziaristi, cari s-au luptat și se luptă pentru drepturile poporului. Executarea acestui propus — continuă binefăcătorul nostru — s'a tot amânat, parte din cauza multelor afaceri, parte și din neajunsurile bătrânelor, pentru că un om bătrân, când se gătește de o cale lungă și mare, trebuie să-și orânduiască toate ale sale, ca să fie gata la primă marea poruncă, «magna verba». — Pentru noi donațunea Dlui Gheorghe Popp de Băsești n'a venit prea târziu. Ea a venit în un timp, când aveam mai mare nevoie să se arate cu fapte, că fundația noastră merită și trebuie ajutată, fiind de cea mai mare importanță pentru viitorul

poporului nostru. «Fondul George Popp de Băsești» va îndemna, desigur, și pe alții să-i urmeze, căci, cum însuș donatorul spune, «mulți, foarte mulți lipsesc dintr-țara noastră, cari ar fi datori și ar putea să vină cu ajutorul lor întru promovarea scopului măreț».

Pe lângă cele două fonduri, numite mai sus, în anul trecut s'a activat și «fondul băncilor române». Dela întemeierea fundației noastre până la finea anului trecut băncile au contribuit la diferențele ocaziile cu sume mai mari și mai mici, în total cu Cor. 6,703-44, sumă contată la «fondul contribuirilor diverse». Voind însă a eternisa pentru toate timpurile contribuirile din viitor ale băncilor noastre, jertfa lor pentru presa românească, am decis să administram separat ca fond special și cu indirecție și în parte a contribuirilor fiecarei bănci, toate acele sume, care se vor dona de aci înainte și cari vor fi de cel puțin 500 cor., plătite odată sau în mai multe rate anuale. Prin aceasta sperăm, că fiecare instituție financiară al nostru va căuta să participe la augmentarea fondului băncilor române, ca o recompensă pentru serviciile, pe cari li le-au făcut lor în trecut ziaristica noastră și li le va face și în viitor. În anul trecut au contribuit la acest fond «Albina» și «Ardeleana» cu câte Cor. 1,000— fiecare, sume, pe cari le vor augmenta și în viitor.

Îată în chipul acesta s'a adunat suma totală de Cor. 31,346-91. Din această sumă s-au cheltuit însă Cor. 376— și anume Cor. 100— s'a dat ca ajutor ziaristului Ioan Brotea, pe când se găsea ca reconvalescent în un spital militar din Viena, în urma rănilor primele pe câmpul de luptă, iar Cor. 276 sunt cheltuieli administrative (onorar contabilului, porto, spese de lăsăminte, etc.).

Aducând mulțumirile noastre profunde tuturor celor ce ne-au împărtășit de ajutor în anul trecut, în special Venerabililor domni Emanuil Ungurianu și George Popp de Băsești, dăm expresiune creșnătoare noastre neclinti, că fundația ce administram îi rezervat un viitor că mai frumos. În analize, ce vor apărea în curând, publicăm câteva date statistice asupra mijloacelor, din care s'a augmentat fundația noastră în cei cinci ani dintâi ai ființei sale. Din aceste date reiese clar, că avem cele mai bune mijloace pentru augmentarea sigură și mulțumitoare a capitalurilor fundaționale. Tot ce se cere este, să revenim că mai curând la vremuri normale și să putem relua cu succes activitatea trecută de răsboiul actual. Căci precum în primii doi ani ai activității noastre am încasat din contribuirile mărunte suma de Cor. 18,417-95 iar din felicitările răscumpărate Cor. 5,283-78, desigur că vom încassa în viitor și mai mult sub acest titlu. Dacă săptă conferențe și două publicații vândute în favorul fundației au adus singure suma de Cor. 3,063-97, ce vor putea aduce niște conferențe aranjate sistematic și an de an în fiecare centru social? Dar dacă s-ar mai angaja și o zi a presei în fiecare an, zi în care fie cine să-și poată da filerul său, ori dacă gazetele noastre vor introduce în mod obligator adăosul de abonament în favorul fundației, cine ar mai putea dubita în viitorul scopului, de care suntem

tea bietelor mele copile orfane și slujba mea îndelungată, împlinită totdeauna cu credință și cu dragoste, în viața Domnului. Spun, că-i un suflet bun și milostiv. Dumnezeu să-i înmoia inima! Între cele treisute și patru parohii din largul diecezei de Wiltshire voi afla și eu o colibioară pentru a mă ocroti. Mă îndestulesc cu puțin.

30 Decembrie.

De nu va sosi îndată mitra visată de Polly, eu voi ajunge chiar și în temniță. Văd că nu mai am scăpare.

Sunt pe jumătate mort. Zadarnic cerc să-mi reculeg puterea. Deși eram ca un atlet. Nu mă mai pot nici ruga. Spaimă e grozavă!

Da, nu mai pot scăpa de temniță. Trebuie să repet adesea cuvintele acestea, să mă obiciuiesc cu perspectiva minunată.

Dumnezeu să-mi mulțumească copilitele nevinovate! Nu voesc și nici nu le pot descoperi primejdia ce mă amenință.

O moarte năprasnică m'ar scuti de ocară și rușine. Tremur. Mă scutură frigurile și nu mai pot scrie.

Mai târziu.

Sunt mai liniștit. Voi am să mă rog și să mă arunc în brațele lui Dumnezeu. Mă bolnavii. Mă intinsei în pat, și stam ca amețit. Recură trei ceasuri. Fetițele îmi învăliră cu o pernă picioarele. Sunt obosit încă, dar simtesc în suflet vitalitate. Recură îmi pare un vis.

Neguțătorul Brook își curmă aşadar viața, prin funie. Mă invită la el primarul Aldermann și-mi comunică în termeni con-

FOIȘOARA.

Resignare.

*Mi-am trimis astăzi pe zi
Dela crucea dintre vîi,
Gândul meu neodihnit,
L-am trimis spre răsărit
Si s'a dus fără popas
La iubiti mei de-acas
Să-mi aducă vesti mai bune,
Dorul să-mi-l mai răsbune.
Bate gândul la fereastră:
«Ce mai fac, dragă nevestă?
Eu îți fac dragă de știre,
Dupa vremii neagră fire,
Că sunt bine, am de toate,
Si mă 'nchin cu sănătate.
Numai inima-i bolnavă
De-a amarului otravă,
Că voi stați așa departe
Si o lume ne desparte.
Te-o ruga, dragă, ruga
Să-mi trumiști și tu ceva
Veste bună, că ești bine,
Vorbă dulce dela tine
Ca amarul să-mi aline.
Vine gândul, vine iară,
Vine grabnic de cu seară,
Si-mi aduce veste-amără,
Că e multă jale 'n tară.
Doamne, mare fi năpasta,
Mi-a fost dat s-o văd și asta,
Si de-atâta voie rea
Mi povara tot mai grea,*

Un duhovnic năcăjit.

— Fragmente de ziar, de H. Zschokke.
Traducere, de Aurel Nan.
(Urmare.)

5

Așteptai puțin. Intră și Ienny. Merse apoi și eu, să-mi văd copilele, să aflu ce mai fac. Ședea în liniște lângă fereastră și lucrau. Ochii fetițoarei celei mari erau umede. Iși vărsase biata fată întristarea și năcazul, afară în liber; priveau ambele cu teamă la mine. Credeau, că vor afla doar urmele durerii și ale desnădejdi pe față mea îmbătrânită. Se înserină înălță în față zimbitoare și plină de măngăiere. Le vorbeam cu veselie. Fluieram și mă mișcam ca un voinic, așezându-mi scrisoarea și paralele în măsuță de scris. Nu vorbirăm totă ziua nimic despre cele întâplatice. Nici eu nu prea doream discuția pe tema aceea. Compătimire din partea lor și înfrângere din a mea. Nu voeam să tradez slăbiciune în față copililor.

28 Decembrie.

Ce bine e când omul poate să nu cerceteze îndată sdurcinările produse de răsboiul vijeliei. Durmiseră așa de bine peste noapte. Dimineața vorbeam de scri-

soarea vicarului, ca de un lucru vechi. Urzeam la planuri pentru viitor. Momențul cel mai trist al planurilor noastre era constatărea, că va trebui să ne îmbrățișăm ca un cărd de rândunele, pentru câțiva ani. Nu-i nimic de făcut altceva, decât să vă adăpostiți voi la vre-o familie cinstită, până voi pribegi eu prin largurile diecezelor, după o slujbă mai smerită și o bucată de pâne pentru mine și pentru voi, sărmâne copile năcăjite!

Polly devine zglobie iar. Iși începe nou povestea cu mită vlădicească. Ea ține cu tărie superstițioasă la visul ei fantastic. El trebuie să se împline

animăți. Desigur nimenea. Căci în măsura în care s'ar populariza îndatorirea de jertfă pe altarul presei, se vor arăta de bună seamă tot mai mulți bărbați, cari să-și eternizeze numele alătarea de al fericitului Mitropolit Mețianu, al nobilei doamne Iuliana Stoica, al idealiștilor ziaristi Dr. A. Mureșanu și Ioan Russu-Sirianu, precum și al domnitorilor Emanuil Ungurianu, Anton Moncosy de Foen, George Popp de Băsești și Dr. Teodor Mihali. Atunci, dar numai atunci, fundațiunea pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria își va ajunge scopul, care este înălțarea presei prin ziaristi bine pregătiți și asigurați în viitorul lor.

Sibiu, la 17 Martie 1917.

Ioan I. Lăpădatu,
secretarul fundațiunii.

NOUTĂȚI

Distinctie. Maiestatea Sa, Impăratul și Regele Carol, a conferit generalului de infanterie *Arș de Straussenburg*, seful statului major al armatei austro-ungare, *marea cruce a ordinului leopoldin cu decorația de răsboi și cu săbiu*, pentru meritele căstigate ca comandant de armată.

Consilier intim. Maiestatea Sa, Impăratul și Regele Carol, a numit pe domnul ministru de honvezi, generalul de divizie *Szurmay Sándor*, consilier intim al Maiestății Sale.

Prelungirea moratoriului. În foaia oficială din Budapest a apărut ordinăriunea ministerială, prin care moratoriul pentru Ardeal se prelungeste până la 30 Iunie 1917.

Printul Frideric Carol. Comunicatul oficial german din 22 Martie spunea, că printul prusiac Frideric Carol nu s'a mai întors dela luptele aeriene, cari s'au dat la spațe frontului dusman. Printul conducea un aeroplano. Acum vine stirea, că printul a ajuns în captivitate la Englezii, și încă grav rănit, astfel, că a trebuit să fie operat. Prin Spania vine apoi stirea triste că eroul a murit în captivitate, în urma rănilor primite. Printul avea rang de căpitan în regimentul de husari de gardă, dar înainte cu un an a trecut la aviație, unde s'a distins fo mai multe randuri. Era de 24 de ani și din casa de Hohenzollern, dar din un ram mai îndepărtat de familia împăratului Wilhelm.

Chemare Foaia oficială a publicat ordonanța, prin care cetățenii ungari născuți într-unul din anii 1872—1891, precum și concediații din serviciul de glotași născuți în 1867 sau în anii următori până în 1899, dacă au fost atâtii capabili de serviciul militar, au să se prezinte la cadrelelor în ziua de 16 Aprilie 1917.

Refugiați cari nu pot veni acasă. Un comunicat apărut în zarele din capitală anunță, că în Ardeal mai sunt încă părți, în cari refugiații nu se pot reîntoarce la vretele lor. Aceste părți de teră sunt următoarele: în comitatul Mureș-Turda parte de sus a cercului Reghin, linia Deda-Toplița (Marosévez), apoi întrul comitat al Giurului și din comitatul Treizeaua cercurile Orba și Kedzi. Ceice ar avea cumva pasări pentru reîntoarcere se avizează, că pașapoartele nu sunt valabile.

Apă mare. Se anunță din Mureș-Uioara, că topindu-se repede cantitățile mari de zăpadă, și urmând ploii dese, s'au umflat apele Mureșului și amenință cu revărsare unele părți ale orașului. Cu ajutorul militar s'au luate măsuri pentru a preveni o eventuală catastrofă.

Acasă. Românierul Gorki se adresează revoluționarilor ruși din străinătate și-i îndeamnă să se întoarcă acasă, în Rusia, fără amanare.

Este ceva simbolic în inima sa, fie chiar și de neguțător, mă va compătimi; și dacă nu este, ducă-mă unde-l va îndemna inima.

Reîntors dela oficiul de postă, încercă tăria sufletească a copilelor. Voiam să le pregătesc pentru cazul cel mai crâncen. Si copilele mi-se gândeau mai bărbătește decât bărbatul și mai creștinește decât preotul.

Le povestii cu jale moartea lui Brook, girarea pentru el și eventualele urmări. Ascultau copilele atente și îngândurate.

— «In temniță? — murmură în lacrimi lenny. — In temniță, bunul meu părinte? Tu n'ai greșit nimic și totuși trebuie să suferi atâta! Voi merge în Troubridge, mă voi arunca smerită la picioarele lui Withiel și nu mă voi scula de acolo, până nu te va ierta!..

— «Nu, nu! — strigă atunci în planșet Polly — nu-i bine aşa. Neguțătorii totdeauna sunt neguțători! Nu va lăsa o pară măcar din datorie pentru lacrimile tale. Nu aşa. Voi merge eu la fabricantul de postavuri, voi intra la el ca roabă pe viață întreagă, pe pâne și pe apă numai, până voi șterge toată datoria».

Se liniștiră. Prinseră a înțelege desertăciunea planurilor. Zise apoi lenny:

— Ce folos de atâta planuri! Să așteptăm răspunsul neguțătorului. Dacă va vrea să fie crâncen, lasă să fie! Dumnezeu e de față și în temniță. Mergi cu inimă liniștită, tată. Poate își va merge mai bine acolo, decât aici în vătorile vieții.

(Va urma.)

Groaznică nenorocire în Turda. Luni înainte de amezi s'a întâmplat o grecă nenorocire în Turda. O clădire mare din piata orașului, palatul Kimpel, s'a prăbușit într-o detunătură ingrozitoare. Totmai acum se lucrează la introducerea gazului subpământean în locuințele dela Turda. Se pare că o teavă s'a crepat în apropierea clădirii, și când o servitoare a intrat în pivniță cu o lampă aprinsă, a urmat îndată explozieuna. S'a constatat, că până acum au căzuț jertfa nenorocirii 15 persoane, care se aflau în casă sau în apropierea ei.

† Stefania Steflea născută Tătulea, soția domnului Ilie Steflea, blănăre din Sibiu și fiica părintelui Dumitru Tătulea, paroh în Predeal, tractul Branului, a adormit în Domnul Dumineacă, în etate de 27 ani, în anul al 4-lea al căsătoriei, împărtășită fiind cu sfintele taine. Rămășițele pământeni ale decedatei au fost așezate spre vecinie odihnă, după ritul gr.-or. român, Marti, în 27 Martie, la orele 3 d. a. în cimitirul orașenesc din Sibiu. Oihuească în pace!

Noul jurământ Trupele din armata Rusiei vor depune acum următorul jurământ: „Mă îndatorez, să ascult de guvernul provizor, care stăpânește până atunci asupra împăratiei rusești, până când după voința poporului adunarea națională va hotără forma definitivă a statului”.

Tribunal revoluționar. Din Petrograd se depesează zarele parisiene: Guvernul provizor are de scop să organizeze un tribunal revoluționar, care va decide asupra soartei ministrilor și a altor fruntași ruși, acuzați pentru tradare de patrie. Tribunalul are să fie alcătuit din jurisulți distinși și din deputați de ai dumei.

Reprezentare teatrală pentru orbi. Trupa teatrală Renée Kelly a aranjat zilele acestea o reprezentare într-un institut englez pentru orbi. Într-o auditoriu, afară de îngrijitori, se compunea din persoane lipsite de vedere. Actorii pe scenă nu purtau costume. Nu erau nici decoruri, nici cortină, nici iluminare. Scena se sfătuia între elor obscur, unde persoanele abia se zăreau. Afără de un clopotel, cerut de piesă, și o cearșă de portelan, care trebuie să spargă eroul piesei, nu s'a întrebuit altă rechiziție. Cu toate acestea orbi au petrecut excelent la teatru, și la sfârșitul reprezentării au aplaudat cu insuflețire.

Prețul pământului. Se anunță din Maria-Teresiopol: Dispoziția de cumpărare și prețul pământului cresc zilnic. Într-o an din comunele învecinate s'a vândut jugerul de pământ arător cu *trei mi și 20 coroane*, un stângă patrat costă va să zică 3 coroane și 2 fileri.

Spre pace? După stirea ziarului *Zürcher Post*, deputații italieni Bentini și Modigliani au declarat, că revoluționarilor trebuie considerată ca o prevestire de pace. Numiul ziar afirmă, că în Franță se întâreste tot mai mult credință, că mijlocul verii din anul curent are să ne aducă pacea.

Amorât de lavină. Generalul de brigadă, baronul Iosif Henneberg, pe când făcea inspectiune asupra trupelor sale dela frontul italian, a fost surprins de o lavină, care l'a îngropat sub ea, împreună cu întreaga sa suitură. Catastrofa s'a întâmplat în 7 Martie, dar abia în 15 Martie a putut fi scos generalul de sub lavină și înmormântat cu onorurile cuvenite.

Cum s'a facut deținerea tarevnei? Au scris zarele, că țarul și tarevna se află deținuți în Tarsco-Selo. Au scris apoi, că țarul ar fi fugit și a curențat, dar stirea aceasta s'a desmîntit. Despre deținerea tarevnei se comunică dela Petrograd următoarele: Comandanțul districtului capitalei, generalul Cornilov, a comunicat tarevnei, că este arestat. Generalul, însoțit de stabul său, a plecat la Tarsco-Selo și dela gară a întrebat prin telefon pe sambelanul conte Benckendorff, când poate să-l primească tarevna. Motivul vizitei n'a voit să-l arate. Sambelanul a răspuns, că tarevna are să-l primească peste o jumătate de oră. Cornilov și însoțitorii săi, prezentându-se la palat, au fost conduși în apartamentele suveranei. Acolo generalul a cunoscut tarevnei hotărârea guvernului provizor și i-a declarat, că faceând din acest moment nu mai are libertatea de până acum, și că garda palatului este înlocuită cu alta. Tarevna s'a rugat să i se lase servitorime și mai departe. Cerearea i s'a incuviințat. De aici Cornilov s'a dus la casarmă, unde a luat măsurile trebuinciosate pentru pază.

Tuturor dăruiitorilor marinișoși de mai sus le exprim și pe calea aceasta cele mai sincere mulțumiri.

1917.

Roșitul ouălor este oprit. Oficiul pentru alimentarea ţării a oprit și în anul acesta roșitul ouălor obținut de sărbătorile invierii Domnului.

Răsboiul contra Italiei. După spusa gazetelor italiene, se pregătește un atac al trunelor noastre, cu ajutor german, asupra italienilor. Poporațiunea din Italia de sus, zic aceleasi gazete, este cuprinsă de mare îngrijare. *Corriere della Sera* e de părere, că puterile centrale s-au organizat pentru defensivă la vest; astfel își pot îndrepta acum trupele împotriva Italiei. *Secolo susține*, că un atac germano-austro-ungar în Lombardia ar lovi împătrita înțelegeră tocmai în nervul vieții sale.

In amintirea iubililor răposați. Doamna Maria P. Comșa din Săliște a binevoită dăruie într-o vecinătate pomenire a fiului său Nelu Stroia, la căruia înmormântare n'a putut participa, sumă de 20 cor. la Legatul Nelu Stroia pentru ajutorarea copiilor săraci din parohia Sibiu cetate, aplăciat la meseria, iar Domnul Dr. Lucian Borcia, avocat, a binevoită dăruie în memoria iubitului său frate Ermil Borcia 20 cor. la Legatul Dr. Ioan Borcia pentru ajutorarea copiilor săraci din Săliște, aplăciat la meseria. Pentru prinos exprimă sincere mulțumite, în numele Reuniunii meșeriașilor sibieni: Victor Tordășanu, președinte.

Multămită publică.

Devenind potrivul argintat dela biserică noastră nefolosibil, am invitat credincioșii ca fie care să contribuie benevol cu obolul pentru procurarea unui nou potriv de argint curat, și astfel până acum a intrat la oficiul parohial suma de 595 coroane dela următorii: Zaharie și Raveca Cristea din Daneș 200 cor., Anica Zaharie Lupian din Seleuș 40 cor., Elisaveta Felicea din Daneș 30 cor., Maria Hudea din Daneș 30 cor., Justin Sarbu cap. și soția Ana 10 cor., George Mărian epitrop și soția Elisaveta 10 cor., George Maier 10 cor., Ioan Bărbat 10 cor., Floarea Mărian 10 cor., Safta Zosim Onia 10 cor., toți din Seleușul-mare. Gafta Povariu 10 cor., Ioan Ticusă 10 cor., Maria Dopp 10 cor., Elisaveta Langa 6 cor., din Daneș; Dumitru Maria Onia sen. 5 cor., Maria N. Coldea 5 cor., Maria G. Segeșdi 4 cor., Pavel, Elena Barb 4 cor., din Seleușul-mare; Mărian Rohan 4 cor., Elena Rohan 4 cor., din Venchiu, Ioan Bălan 4 cor., Emanoil Medrea 4 cor., Maria Mosora 4 cor., din Daneș; Nicolae Manta din Sighișoara 3 cor., Iosif Moldovan 3 cor., Ana Lazar 3 cor., din Daneș; Nicolae Sarbu inv. penz., Safta, Iustin Florea, Elena N. Ghiură, Ioachim Bohot, Maria D. Onia jun. N. Ana Ija, văd. Elena Oana, văd. Raveca Moldovan, Patrichie Tanțărean și Ioan Muntean din Seleușul-mare, Maria Z. Moldovan, Viroana Bărbat din Venchiu, Ioana German, Ioana Felicea, Maria Brânduse, Elisaveta Costandin, Zaharie Crișan, Maria Mosora, Marin German, Dșoara Elisaveta Florea, Emanoil Florea inv. penz., Ioan Crișan, Ioan Ilieviciu, Safta Langa, Nicolae Costandin, Benjamin Mosora, Ioan Dațea, Ava Crișan, Maria Costandin, Maria Capătă, Ana Ciuchină, Ioana Filices, Maria Cristea, Cornelia Cristea, Gafta Puță, Floarea Brânduse, Moise Regman, Raveca Tot, Nicolae Bendorfean, Ana Mosora, Ioan Ciorogariu, Flora Ciorogariu, Sinefta Brânduse, Iosif Belu, Zinovia Babetu, Maria Bendorfean, Ioan Căbas, Costandin Lazer, Zaharie Florea, Iosif Căbas, Ioan Goga, Sinefta German, Mihail Popăză, Ana Popăză, Maria Filicea, Elisaveta Filicea, Sinefta Costandin, Maria Constantin, Alsei Popăză, Elisaveta Muntean, Ioan Bunes, Zaharie Lazar, Ioan Serban, Victor Cristea, Iosif Moldovan și Iudita din Daneș, toți căte (2) două coroane; Ioana Ciochina, Maria Lazar, Maria Pintea, Maria Șomeriu, Costandin Popăză, Elena Popăză, Maria Tilicea, Ioana Tot, văd. Safta Costandin, Ioana Costandin, Ana Mosora, Maria Dudas, Ioana Brânduse, Maria Regman, Ioan Cristea, Ironim Cristea, Mihail Costandin, Elisaveta Costandin, Aurelia Costandin, Raveca Șomeriu, Ioan Tilicea, Raveca Tilicea, Nicolae Tilicea, Ioana Șerbău și văd. Maria Goga din Daneș, toți căte (1) una coroană; Ioana Bogolea din Daneș 90 fileri, Sinefta Mosora din Daneș 60 fileri și Ioana Hofner din Daneș 40 fileri, deci total: *Cincisute nouăzeci și cinci coroane*.

Tuturor dăruiitorilor marinișoși de mai sus le exprim și pe calea aceasta cele mai sincere mulțumiri.

Seleușul mare, la 26 Februarie (11 Martie)

Justin Sarbu,
capelan.

**„LUMINA”,
institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiu.**

CONVOCARE.

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și economii «LUMINA», societate pe acții în Sibiu, se invită în sensul statutelor la

a VIII-a adunare generală ordinată,

care se va ține, în 18 Aprilie st. n. 1917, la 10 ore a. m. în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

- Raportul direcției și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.*
- Deciderea asupra împărțirii profitului curat și darea absolutorului.*
- Fixarea marcelor de prezență pentru membrii Direcției și ai comitetului de supraveghiere pe anul 1917.*
- Alegerea a 2 membri în Direcție, cu mandat pe 5 ani.*
- Propunerile independente înaintate direcției conform §-lui 28 lit. m. din statute.*

Domnii acționari care voesc a participa la adunarea generală, în persoană sau prin plenipotenți, trebuie să depună acțiile și documentele de plenipotență la cassa centrală a institutului, eventual la Cassa arhidiecezană din Sibiu până la 16 Aprilie st. n. a. c., ori la filialele noastre din Murășorhei și Turda, sau la institutele financiare membre la «Solidaritatea», până la 12 Aprilie st. n. 1917.

Sibiu, din ședința plenară a Direcției, ținută la 6 Martie 1917.

1-1 (33)

Direcție.

ACTIVE.	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1916.	PASIVE.
Cassa	62,936.26	K f
Bon la cassa de păstrare postala	64,451.17	600,000-
Bon în Giro-Conto la Banca Austro-Ungară și capitale elocate la alte bănci	405,579.48	43,740.63
Centrala institutelor financiare 2 cvote	2,400--	30,654.15
Portofoliu:	472,430.65	1,768,497.98
a) cambii de bancă	608,506.54	10,332--
b) cambii hipotecari	418,384--	34,567.02
Obligațiuni hipotecare	429,845--	6,536.90
Obligațiuni cu covenți	28,209--	32,258.01
Credite în cont-current	47,892.08	
Efecte	405,521.50	
Realități	35,968.90	
Diverse conturi debitoare	8,831.70	
Mobilier	4,622--	
după amortizare	463--	
Interese transitoare la efecte	4,159--	
	3,902.06	
	2,526,586.69	2,526,586.69

DEBIT.	Contul Profit și Perdere la 31 Decembrie 1916	CREDIT
Interese:	K f	K f
pentru depozite spre fructificare	88,262.55	Interest:
Spese:		
salare	16,223.99	dela cambii 40,624.54
chirie și relut de quartier	6,720.06	dela cambii cu acoperire hipotecară 36,322.35
tipărituri, reg. și alte spese de regie	8,741.98	dela obligațiuni hipotecare 49,040.44
porlo	429.23	dela obligațiuni cu covenți 2,122.80
Marce de prezență	32,115.26	dela credite de cont-current 4,022.84
Dare:	560--	dela depuneri proprii 15,851.88
erarială și aruncuri	10,979.81	dela efecte 17,570.24
10% după interesele depunerilor și de Cont-current	8,890.89	165,555.09
Amortizări:	19,870.70	Proviziuni și alte venite 7,974.43
din mobilier	463--	
Profit net	32,258.01	
	173,529.52	173,529.52

Sibiu, la 31 Decembrie 1916.

D. Vulcu m. p., director-executiv.

Aurel Morușa m. p., contabil.

N. Ivan m. p., președinte.

P. Lucuța m. p.

P. Muntean m. p. D. Comșa m. p.

Triteanu m. p.

Nicolae Borzea m. p.

Dr. Fruma m. p.

Subsemnatul comitet de suprav. am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului purtate corect

Sibiu, la 6 Martie 1917.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioan Teculescu m. p., președinte.

Leontin Pușcariu m. p.

Ioan B. Bolu m. p.

**„POPORUL”,
institut de credit și cassă de schimb, societate pe acții în (Săliște) Selistye.**

CONVOCARE.

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și cassă de schimb «POPORUL», societate pe acții, se convoacă la

a IX-a adunare generală ordinată,

care se va ține la 4/17 Aprilie 1917, la 2 ore p. m., în localul institutului, cu următoarea

Ordine de zi:

- Constituirea adunării, constatarea acționarilor prezenți și a voturilor.*
- Raportul direcției.*
- Prezentarea bilanțului pe anul 1916, raportul comitetului de supraveghiere și darea absolutului direcției și comitetului de supraveghiere.*
- Impărțirea profitului curat.*
- Întregirea membrilor direcției prin alegere.*
- Alegerea comitetului de supraveghiere.*

Domnii acționari, care doresc a lua parte la aceasta adunare cu vot decisiv, au să depună acțiile eventual documentele de plenipotență la cassa institutului nostru cel puțin cu 48 ore înainte de deschiderea adunării (§ 17 din statute).

Pentru cazul, că numărul acționarilor și al acțiilor depuse nu ar fi suficient pentru aducerea de concluzie valide prin aceasta se convoacă o altă adunare generală pentru ziua de 9/22 Aprilie 1917 tot la orele 2 în localul institutului cu aceeași ordine de zi, când se vor aduce concluzie valide fără considerare la numărul acționarilor al acțiilor reprezentate și al voturilor.

Selistye, (Săliște) la 22 Martie 1917.

1-1 (34)

Direcție.

ACTIVA.	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1916.	PASIVA.
Bani în numărăt	15,245.20	K f
Cassa de păstrare poștală reg. ung.	15,651.10	160,000-
Monete	10,541.06	
Acții străine	3,950--	
Efecte de stat	56,830--	
Casa institutului	19,000--	
Cambii de bancă și hipotecare	231,596.82	
Imprumuturi hipotecare	153,913--	
Imprumuturi de credit personal	12,775.54	
Imprumuturi de cont-current	371,042.23	
Debitori	1,650--	
Depuneri proprii	33,800--	
Interese restante	9,144.07	
Mobilier	300--	
	920,199.82	920,199.82

SPESE.	Contul Profit și Perdere.	VENITE.
Interese după depuneri spre fructificare	30,055.66	K f
10% dare după interese de depuneri	3,005.57	5,000--
Sălare	6,219.96	
Spese, încălzit, luminat, reg., tipărituri	2,345.47	
Dare directă și aruncuri	2,447.02	
Profit transpus din anul 1915	5,000--	
Profit din anul 1916	6,380.39	
	11,380.39	11,380.39
	55,454.07	55,454.07

Selistye (Săliște), la 31 Decembrie 1916.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Nicolae Petra m. p., președinte. Nicolae Soră m. p., cassar. Dumitru Banciu m. p. Iordache Roșca m. p.

Dumitru Ghibu m. p. Dumitru Comșa m. p. Ioan Bârsan m. p. Nicolae Lupaș m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare ale societății.

Selistye, (Săliște) la 22 Martie 1917.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Nicolae Oprean m. p. Elie Petruțiu m. p. Ilie Mărtin m. p.

Redactor responsabil Teodor V. Păcăian. Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.